

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У НЕМОВНОМУ ВНЗ

Городецька Н.Г.

*Україна, Львів, Львівський державний
аграрний університет*

The article deals with the role of psychological peculiarities of new technology using in foreign language teaching at non linguistic higher educational establishment. Numerous examples are provided to prove the presented statements.

Як відомо, тривалий, складний процес розвитку особистості і вдосконалення її якостей відбувається через ускладнення форм її психічної діяльності внаслідок невинної активної взаємодії з навколишнім світом, подолання особистістю внутрішніх суперечностей, що постійно виникають внаслідок внутрішнього сприйняття нової інформації, інновацій, що за певних умов можна трактувати як бар'єр до сприйняття і відображення [1]. Важливість володіння іноземними мовами для сучасного студента, який здобуває нефілологічний фах, зокрема у аграрному вищому навчальному закладі, на сьогодні не викликає жодних сумнівів, з огляду на те, що з кожним роком, кількісно і якісно зростає міжнародна співпраця, як навчальних закладів так і держави загалом.

З іншого боку, важливим напрямом покращення рівня викладання, удосконалення навчального процесу іноземної мови у немовному вищому навчальному закладі є використання різноманітних методик, зокрема тих що базуються на сучасних інформаційних технологіях, використання сучасних підходів до викладання, нових навчальних засобів, технічного оснащення, ефективних засобів перевірки та контролю знань тощо.

Як свідчить досвід, методи, що їх використовують для навчання іноземних мов студентів у мовному вищому навчальному закладі, не завжди є дієвими та ефективними для студентів у немовному вищому навчальному закладі, зокрема аграрному, де основним фахом для студентів є економіка, інженерія, агрономія, землевпорядкування та інші. Сьогодні перед викладачами, як ніколи, постає низка проблем, зумовлених їхньою психологічною мотивацією, організаційною і професійною діяльністю: передові технології, фахова різноманітність аудиторії, вимоги щодо продуктивності, підвищені вимоги аудиторії тощо [2-3]. І відповідно, однією із стратегій, що забезпечить подолання труднощів і проблем є професійне удосконалення викладачів, використання різноманітних методик і підходів до викладання, подолання внутрішніх бар'єрів що потребує певних зусиль.

Професійне удосконалення і адаптування академічних методик для ефективного навчання повинні базуватися на принципах і практиці навчання [2-3]: а) створення атмосфери взаємоповаги; б) заохочування до активної участі; в) використання досвіду як викладачів, так і аудиторії; г) широке впровадження і поширення даних спільних досліджень; д) навчання з метою практичного використання знань; е) підтримка і заохочення учасників навчання. Кожен з цих принципів ґрунтується на теорії та практиці навчання, педагогічній психології, тому дуже важливо їх приймати як критерії для професійного росту викладачів з метою забезпечення ефективного програмування і здійснення навчання з використанням саме тих методів, які є найбільш ефективними для даної аудиторії.

Основним підходом (крім освітнього і виховного) у навчанні іноземної мови для студентів немовних спеціальностей є комунікативний підхід. Цей підхід передбачає функціональність – черговість подачі матеріалу, його вибір за складністю визначаються викладачем, залежно від значимості для безпосереднього спілкування в умовах вибраних тем і ситуацій. Кожне нове слово, кожна нова граматична форма повинні вивчатися не самі по собі, а обов'язково у процесі їх реалізації у мовленнєвій діяльності, оскільки при цьому мова набуває комунікативного значення.

Варто відзначити важливість послідовного вивчення спеціальної лексики, зокрема технічної, тому при підбиранні текстів, літератури, потрібно звертати увагу на навчальний план – перед вивченням спеціальної лексики іноземною мовою студенти повинні її знати рідною мовою. В основу методик повинно бути покладено навчально-орієнтований підхід, котрий полягає у поєднанні спільних зусиль викладача і студентів щодо вибору змісту і методик вивчення мов – аналізується рівень знань студентів, як мови так і фаховий. Далі проводиться навчання – з наголошуванням (проведенням більше часу) відповідно до потреб - на граматику, читання, слухання. Одним із важливих методів навчання усного професійно орієнтованого мовлення студентів економістів є дискусія. Враховуючи недостатню кількість навчальних годин потрібно максимально інтенсифікувати процес навчання усного мовлення, зокрема через проведення диспутів, оскільки цей вид навчання є ефективним при навчанні усного професійного мовлення, практично орієнтований і може бути максимально використаний у фаховій діяльності студентів немовних вузів. При цьому потрібно підбирати спочатку простіші тексти з невеликою кількістю аргументів і фактів, пізніше можна ускладнювати, пропонувати студентам самим підбирати тексти. Як правило у диспуті беруть участь дві команди, які обговорюють проблему, зважують усі за і проти та роблять висновки.

Важливо відзначити роль і місце комп'ютерних навчально-контролювальних програм у процесі навчання іноземної мови. Студенти деяких спеціальностей, які мають досвід у користуванні комп'ютером, можуть ефективно вивчати мову з допомогою комп'ютера. В основу існуючих навчальних комп'ютерних програм покладено принципи виділення диференціальних ознак мовного матеріалу через співставлення подібних елементів, структур, значень. Тестові програми є триетапні. На 1 етапі перевіряються граматичні знання, на 2 – розуміння текстового матеріалу, вміння вибирати з тексту основну інформацію, на 3 – контроль і тренування лексичних явищ, що активізуються на певному етапі навчання. Досвід роботи з програмами показує, що їх можна використовувати, як для аудиторної роботи, так і для самостійної, досить важливим при цьому є чинник психологічного комфорту, коли можна виправити помилку, повторити завдання тощо. Цікавим методом є телеконференції (потребують спеціалізованого обладнання), на яких студенти можуть спілкуватися із однокурсниками із країн-носіїв мови – Німеччини, Великобританії, Франції.

Назагал розвиток засобів діяльності веде до її вдосконалення, що проходить через подолання психологічних бар'єрів, спричинених використанням нових методів і засобів, технологічних прийомів, внаслідок чого процес стає більш продуктивним та якісним. Здатність долати можливі перешкоди залежить від низки груп чинників серед яких особливості характеру, темпераменту, чуттєві форми пізнання і раціональні форми освоєння, емоції і почуття, воля і здібності тощо. Також, у цьому важливу роль відіграє безперечно мотивація, що протягом розвитку діяльності змінюється якісно і кількісно. Зміна відзначених чинників і отримана конфігурація їх груп найбільш повно характеризують відношення суб'єкта до психологічних бар'єрів, спричинених інноваціями у педагогічній діяльності.

Використана література

- 1. Степанов О.М., Фібула М.М. Основи психології та педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 504 с.*
- 2. Зубаль Н.Г. Професійні вміння викладача іноземної мови в немовному вузі. Здоров'я села – здоров'я держави: Тези Міжнародного наукового конгресу молодих вчених та студентів. Львів-Дубляни: Львів. держ. медуніверситет ім. Д.Галицького, Львів. держ. агроуніверситет, 2000. - С.97-98.*
- 3. Зубаль Н.Г. Семко Н.М., Гошко Л.Я. Особливості методик викладання іноземної мови у немовному вnz // Болонський процес: проблеми і перспективи Львівського державного аграрного університету. Матер. наук. – метод. конф. - Львів. Львівський ДАУ, 2005 р. - С. 126-130.*

Голові оргкомітету

Прошу Вас прийняти до участі у конференції "Наука та практика: Інновація 2007" статтю "Психологічні особливості використання нових технологій навчання іноземної мови у немовному вnz", секція - педагогічні науки, психологія.

16.05.2007 р.

Городецька Н.Г.

Відомості про авторів: Городецька Наталія Григорівна;
старший викладач кафедри іноземних мов *Львівського державного аграрного університету, вул. Володимира Великого 1, Львівська обл., Жовківський р.н., м.Дубляни, 80381, тел. 22-42-934. fax 80322 980765*
E-mail: nataly.z@mail.ru